

ПРОБУДЖЕННЯ ВЕСНИ

Програмовий зміст: формувати елементарні уявлення про характерні ознаки весни в природі, про зв'язки між явищами неживої природи та змінами в житті рослин, птахів; навчати помічати явища, що відбуваються в природі навесні та називати їх; закріплювати знання назв дерев, первоцвітів, час їхнього цвітіння; вчити знаходити ціле за частиною; розвивати критичне мислення, увагу; виховувати любов до природи, бажання робити добро.

Мовлення: удосконалювати вміння складати прості й поширені речення, добирати епітети, правильно вживати іменники, прикметники на позначення квітів, складати речення за допомогою символів, активізувати вживання ввічливих слів, розповідати невеликі вірші; закріплювати навички вживання прикметників вищого та найвищого ступенів порівняння; розвивати вміння складати описові розповіді, розвивати інтонаційну виразність мови, закріплювати вміння володіти різним темпом мовлення, акторські здібності.

Матеріал: карта символів, малюнок із зображенням Дівчини-Весни, малюнки із зображеннями первоцвітів, аркуш з намальованими кучугурами та слідами, матеріал до дидактичної гри «З якого дерева листочок?», «Склади тварину», картки із зображенням перелітних птахів, запис співу пташок.

Хід заняття

1. Організаційний момент

Вихователь: Діти, послухайте тишу. Ось подув легенький вітерець. Він запрошує нас на веселу та цікаву прогулянку.

/Під музичний супровід діти заходять у групу/.

II. Актуалізація опорних знань

Вихователь:

Тане сніжок,

Оживає лужок,

День прибуває,

Коли це буває? (Навесні)

Як ви гадаєте, про що ми говоримо на занятті?

Діти: Про весну.

Вихователь: У давні часи весну закличками гукали, піснями закличкали, танок водили.

Хлопчик:

«Весна прийшла,

тепло знайшла!» –

Кричать дівчатка й хлопчики.

«Цвірінь-цвірінь,

журбу покинь!» –

Клопочуться горобчики.

Дівчинка:

Вийди, вийди, Іванку,

Заспівай нам веснянку!

Зимували, не співали,

Усе весни дожидали!

Хлопчик:

Вийди, вийди, сонечко!

На дідове полечко,

*На бабине літечко,
На наше подвір'ячко.*

Дівчинка: Мені вітер прошепотів, що весна нам прислала повідомлення.

/Діти шукають конверт із повідомленням у Чарівній скриньці, завдяки чому розвивається дрібна моторика пальців: тактильний дотик, відчуття, сенсорні здібності; відтворюється власний досвід/.

III. Основна частина

Вихователь: /читає/ «Весну зачарували». Діти, а хто міг так вчинити?

Діти: Баба Зима.

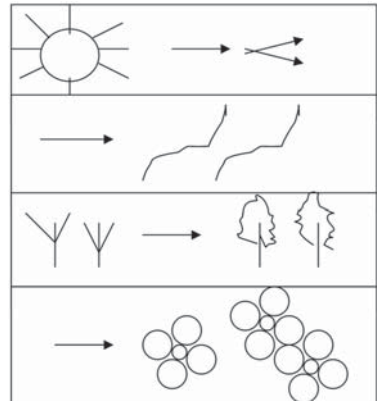
Вихователь: Саме так, і, прокинувшись, Весна не може пригадати, як їй природу оживити. Чи згодні ви допомогти Весні?

Діти: Так, згодні.

Вихователь: Щоб вийти на весняну стежину, потрібно прочитати ці символи.

1. Складання вірша за допомогою символів.

*Скоро сонечко пригріє,
Потечуть струмки,*

*Темний гай зазеленіє,
Зацвітуть квітки.*

2. Вправа «Весняна стежинка».

Вихователь: Повернулась до нас красуня Весна,

Чи, можливо, це не вона?

/Вихователь вивішує великий аркуш паперу із зображенням дівчини у довгій білій сукні/.

Дівчинка: А чому у Весни біла спідничка? Анумо прикрасимо її!

Вихователь: Думаю, що прикраси для Весни ви зможете знайти під сніговими кучугурами.

Вони розтануть тільки тоді, коли ви будете правильно відповідати. Спочатку ми нагадаємо Весні про... А про що... – ви мені скажете, якщо відгадаєте загадку.

Загадка

*Все від нього набирається снаги,
Тільки ранок настає,*

виглянь у віконце,

Всім воно дає життя, променисте...

Діти: Сонце.

Вихователь: Покличемо його.

/Вивчення українських національних традицій.

Діти промовляють закличку/.

Закличка

Сонечко, сонечко,

виглянь у віконечко,

Там дітки грають,

тебе виглядають.

3. Встановлення причинно-наслідкових зв'язків.

/Використання схем «Логічний ланцюжок». Картки: поступове підняття сонця до zenіту. Зміни, що відбуваються в природі. **1 картка:** Чорна земля, рослинність відсутня. **2 картка:** сонце піднімається вище – з'являються перші паростки. **3 картка:** сонце піднялося вище – квітне природа. **4 картка:** сонце в zenіті – з'явилися плоди/.

Вихователь: Скажіть, чи однакову кількість тепла посилає сонце на землю взимку і навесні. Чому?

Діти: Ні, не однакову. Взимку сонце не піднімається високо над землею. Воно посилає на землю дуже косі промені, що не зігрівають землю і дають мало тепла. А навесні сонце піднімається вище, промені дають більше тепла і світла.

/Вихователь відкриває першу «кучугуру», в якій знаходиться фото весняного неба/.

Вихователь: Ми вже можемо починати прикрашати Весну.

Ідемо далі по слідах. Що ви можете сказати про небо?

Діти: Небо стало синім-синім. По ньому плывуть яскраво-білі хмари.

/Вихователь відкриває другу «кучугуру». Використовуються знання з природознавства про зміни в живій та неживій природі з приходом весни. Діти прикрашають хмаринкою плаття Дівчини-Весни/.

Вихователь: А що сонце робить зі снігом?

Діти: Сніг тане. Течуть веселі струмочки. На річках льодохід. Іде холодний дощ.

/Вихователь відкриває третю «кучугуру». Виконується робота з художньої творчості – конструювання. Діти прикрашають одяг Весни «краплинками дощу»/.

Вихователь: Які зміни відбулися в природі, коли вийшло сонце?

Діти: Почали пробуджуватись рослини, а на деревах з'явилися зелені листочки.

Вихователь: Яка ж вона – Весна?

/Розвиток фонематичного і музичного слуху. Лунають звуки дощу з диску «Звуки природи».

Діти біжать під парасольку і – момент здивування – знаходять метелика з квіткою/.

Дівчинка: А метелик – це жива природа?

Вихователь: І не лише метелик...
4. Психогімнастика «Все живе бажає жити».

Все живе бажає жити:

/Діти розводять руки і показують довкола/.

*Ніжні проліскові квіти,
/Піднімають трохи заокруглені
руки вгору/.*

*І метелики крилаті,
/Легкий біг зі змахуванням
руками/.*

*Й ведмежата волохаті,
/Діти зображують клишоногу
ходьбу ведмедів/.*

*Коник-стрибунець зелений,
/Сстрибки на двох ногах/.*

*Голуб під віконцем в мене,
/Руки за спиною, діти йдуть
злегка перевальцем/.*

*І травиченька-трава...
/Діти присідають і водять
руками паралельно підлозі/.*

*Все природа це жива.
/Уклоняються, показуючи
все довкола себе/.*

Вихователь: Діти, метелик тримає якусь квітку. Подивимось, що це за квітка.

5. Піскова терапія.

Вихователь: Діти, метелик тримає якусь квітку. Подивимось, що це за квітка.

/Дівчинка читає: «Намалюйте квітку на піску»/.

Вихователь: Але спочатку повторимо **правила роботи з піском:**

– пісок не кидаємо;

– очей не засипаємо;

– нікого не штовхаємо;

– друзям допомагаємо.

/Звучить мелодія зі збірника про весну.

Діти працюють у парах: 1 пара робить підсніжник; 2 пара – пролісок; 3 пара – конвалію. Малюють переглядають роботи/.

6. Вправа «Квіткова галявина». **Робота в групах.**

/Лунають звуки веселого струмочка/.

Вихователь: Он де видніється квіткова галявина. Та, щоб дістатися до неї, потрібно обережно перейти цей струмочок /блакитна стрічка/.

/Проведення точкового масажу. Діти проходять доріжкою, що викладена із квіток, серединки яких виготовлені у формі дитячої ступні із тканини; сліди заповнені всередині сіном, піском, кукурудзою і гречкою. По цим слідам діти заходять на квіткову галявину і збирають квіти.

Розвиток швидкості реакції та орієнтування в просторі. Вихователь роздає дітям картки із зображенням квітів (по дві з них – однакові) і попереджає, щоб діти не бачили чужих карток. А сама, постійно змінюючи місце свого перебування в групі, по чергово читає загадки для дітей. Відгадавши загадку, діти мають знайти свою пару і швидко підбігти до вихователя/.

Загадки

1. *По засніженій галявці
Ходить хлопчик в білій майці.* (Підсніжник)

2. *Стоїть тоненький сто-
впчик, наче риска,
А зверху ліхтарів біленька низка.* (Конвалія)

3. *Синеньку квітку маю,
Найперший в лісі розквітаю.* (Пролісок)

7. Творча гра «Червона книга України».

/Діти показують картки-малюнки і від імені відповідної квітки розповідають про неї і прохають, щоб люди піклувалися про квітку/.

Приблизні варіанти розповідей:

Я – пролісок. Я розцвітаю найпершим навесні. У мене сині квіти, як краплини неба. Листочки – зелені, довгасті. У лісі нас залишилось дуже мало. Бережіть нас.

Я – конвалія, розцвітаю у травні. Мої квіточки – біленькі дзвоники. У мене чудовий, ніжний аромат. Будь ласка, не рвіть конвалій, збережіть нам життя.

/Діти прикрашають одяг Весни квітами/.

8. Релаксація /музичний супровід/.

*Квіти трішечки стомились,
До землі аж нахилились.*

*Піднімайтеся листочки,
Усміхніться пелюсточки,*

*Розквітати вже пора,
Вас чекає дітвора.*

9. Дидактична гра «Розпізнай дерево».

/Звучить шум лісу/.

Вихователь: Що це за шум?

Діти: це ліс шумить. Мабуть, він запрошує нас до себе.

Вихователь: Які дерева ростуть у лісі?

Діти: Ялина, сосна, осика, клен /показують малюнки дерев/.

Вихователь: Після дощу на стежині залишилися калюжі, потрібно їх перестрибнути.

/Діти перестрибують «калюжі»/.

10. Дидактична гра «Перелітні – неперелітні птахи».

/Лунає спів птахів/.

Вихователь: Що це за звуки?

Діти: Це голоси птахів.

Вихователь: Голоси яких птахів ви розпізнали?

Діти: Горобець, соловей, зозуля...

Вихователь: Які з цих птахів перелітні? Неперелітні?

11. Дидактична гра «Кого розбудила весна?»

Вихователь: А кого ще розбудила весна?

Діти: Ведмеда, їжачка, ховраха... /Запис квакання жабки/.

Вихователь: Хто ще прокинувся після зимової сплячки.

Діти: Це жабка. Вона живе біля води.

Вихователь: Чи сподобалася вам прогулянка до лісу?

Діти: Так.

Вихователь: Проте нам час повертатися до нашого садочка, де ми виготовимо колаж, що називається «Весняна галявина».

Олена ЯРЕМЕНКО,
вихователь Іванівського ДНЗ,
Петриківський район

